

Eucharistieviering en gebedsdienst

Onderscheid tussen eucharistieviering en gebedsdienst

Binnen het liturgisch gebeuren is de eucharistie de plaats bij uitstek voor de ontmoeting met Christus. In het breken van het brood en de woorden die Jezus daarbij sprak, greep Hij vooruit op zijn blijvende werkzaamheid onder ons. Christenen blijven op de “eerste dag van de week” samenkomen om Hem te gedenken. Belangrijker nog is dat Jezus in de eucharistie naar ons toekomt. Jezus verkondigt in de eerste plaats dat God ons zoekt en telkens opnieuw een verbond met de mens sluit. Zo is maaltijd houden het sacrament waarin het paasgebeuren onder ons aanwezig komt. In elke eucharistieviering gebeurt de verrijzenis opnieuw en zijn wij er deelgenoot van.

Het voorgaan in de eucharistieviering is voorbehouden aan een priester omwille van de band met de grote kerkgemeenschap en ook als sterkste symbolische vertegenwoordiging van het geloof dat het Jezus is die ons samenbrengt. Het ambt van de priester verleent juist de volmacht om te handelen in de persoon van Christus.

De eucharistie staat in het hart van ons geloof. Dat betekent echter niet dat ze mag uitgespeeld worden tegenover gebeds- en woorddiensten. Gebedsdiensten zijn waardevol op zich. Het is immers waar dat de eucharistie de laatste decennia, in de praktijk, zo’n grote en bijna exclusieve plaats heeft gekregen, dat mensen vaak nog nauwelijks vertrouwd zijn met andere vormen van gebed en viering. Wij zijn er dan ook heel blij om dat in ons bisdom leken zich willen vormen om woord- en gebedsdiensten te leiden. Het is wel belangrijk dat het onderscheid tussen gebedsdiensten en eucharistievieringen duidelijk blijft. Het grote dankgebed (met consecratie) hoort bij de eucharistie en niet bij woord- en gebedsdiensten. In deze vieringen gaat een diaken voor of een daartoe gevormde leek. De schriftlezingen van de gewone zondagsliturgie worden er gehouden, er wordt een woord van bezinning gesproken, er worden psalmen en liederen gezongen en de viering wordt besloten met de communie.

Volgend schema biedt een helder overzicht. Een bezinning wordt niet specifiek tot de liturgie gerekend.

Eucharistie	Gebeds- en/of Communiedienst	Bezinning
Hoogtepunt en bron voor een christen (gedenken, consecratie).	Vieren van het christelijk geloof (bidden).	Samenkomen rond een zinvol thema.
Viering van de verrezene op zondag.	Steeds ruimte om de bijbel te beluisteren.	Kan aangepast worden aan de doelgroep.
Sterk bepaald door Traditie.	Minder strak gebonden aan de Traditie.	Geen vastgelegde Traditie.
Gebonden aan vaste rituelen.	Komt steeds tot een vorm van bidden.	Iedereen bepaalt zelf hoever hij/zij meegaat.

Een verwarring tussen deze soorten vieringen voor de gelovige gemeenschap dient te worden vermeden.

Bijgevolg mag een gebedsdienst nooit een verknipte eucharistieviering zijn.

Ook wat uitvaarten en huwelijken betreft is een ontkoppeling tussen het sacrament van de eucharistie en een viering wenselijk, gezien de specifieke kenmerken van elk van beiden.

Hedwig Van Peteghem

1) Deze tekst is deels overgenomen uit de beleidsnota nr 21 (Bisdom Antwerpen, juni 1998). Een volledige lectuur van deze tekst is aan te bevelen.

2) Zie Pail Pinxten, Liturgie Vandaag, Jaar van de liturgie, 12 okt 2004.